

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

ĮSAKYMAS DĖL MIŠKŲ TVARKYMO SCHEMŲ IR VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ RENGIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2006 m. rugsėjo 1 d. Nr. D1-406
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#); 2006, Nr. [61-2174](#)) 14 straipsnio 3 dalimi ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1138 (Žin., 1998, Nr. [84-2353](#); 2002, Nr. [20-766](#)), 6.40 punktu:

1. T v i r t i n u:

- 1.1. Miškų tvarkymo schemų rengimo taisyklės (pridedama);
- 1.2. Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklės (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

2.1. Valstybinės miškų inventorizacijos, valstybinės miškų apskaitos, miškotvarkos projektų rengimo, derinimo ir tvirtinimo, miškotvarkos duomenų centralizuoto kaupimo, tvarkymo ir pateikimo miškų savininkams bei valdytojams tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 352 „Dėl Valstybinės miškų inventorizacijos, valstybinės miškų apskaitos, miškotvarkos projektų rengimo, derinimo ir tvirtinimo, miškotvarkos duomenų centralizuoto kaupimo, tvarkymo ir pateikimo miškų savininkams bei valdytojams tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [63-2301](#); 2005, Nr. [85-3187](#)), IV dalį;

2.2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. vasario 12 d. įsakymą Nr. 76 „Dėl Lietuvos miškotvarkos taisyklių tvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [27-1102](#); 2004, Nr. [82-2955](#); 2005, Nr. [117-4257](#)).

3. P a v e d u Valstybinei miškotvarkos tarnybai iki 2007 m. sausio 1 d. parengti ir patvirtinti Miškotvarkos darbų vykdymo instrukciją.

4. N u s t a t a u, kad:

4.1. šio įsakymo 1 ir 2 punktai įsigalioja nuo 2007 m. sausio 1 d.;

4.2. Vidinės miškotvarkos projektai iki 2007 m. sausio 1 d. rengiami vadovaujantis Valstybinės miškų inventorizacijos, valstybinės miškų apskaitos, miškotvarkos projektų rengimo, derinimo ir tvirtinimo, miškotvarkos duomenų centralizuoto kaupimo, tvarkymo ir pateikimo miškų savininkams bei valdytojams tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 352 (Žin., 2001, Nr. [63-2301](#); 2005, Nr. [85-3187](#)), netaikant Teritorijų planavimo įstatymo nuostatų reikalavimų;

4.3. nuo šio įsakymo paskelbimo iki Valstybinė miškotvarkos tarnyba patvirtins Miškotvarkos darbų vykdymo instrukciją, miškotvarkos darbus vykdantys asmenys vadovaujasi Lietuvos miškotvarkos taisyklėmis, patvirtintomis aplinkos ministro 2003 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. 76 (Žin., 2003, Nr. [27-1102](#); 2004, Nr. [82-2955](#); 2005, Nr. [117-4257](#)).

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

MIŠKŲ TVARKYMO SCHEMŲ RENGIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS IR PAGRINDINĖS SĄVOKOS

1. Miškų tvarkymo schemų rengimo taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja miškų tvarkymo schemų rengimą, derinimą, tvirtinimą ir registravimą.

2. Miškų tvarkymo schema – miškotvarkos projekto tipas – specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, rengiamas valstybinių miškų valdytojų bei regionų teritorijoms ir skiriamas bendrajai miško žemių naudojimo politikai nustatyti, jų tvarkymo koncepcijai parengti.

3. Miškų tvarkymo schemos objektas yra valstybinių ir privačių miško valdų grupės, išskirtos šalies administracinio suskirstymo (apskritys) arba principiniu funkciniu bendrumu.

4. Taisyklės privalomos Miškų tvarkymo schemos planavimo organizatoriams (toliau – Planavimo organizatoriams), šios schemos rengėjams (toliau – Schemos rengėjams), sprendinius derinančioms, valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą vykdančioms, planavimo sprendinius tvirtinančioms institucijoms bei fiziniams ir juridiniams asmenims, dalyvaujantiems planavimo procese ir procedūrose.

5. Pagal teritorijų planavimo dokumentą tvirtinančią instituciją miškų tvarkymo schemos priskiriamos Vyriausybės įgaliotos institucijos lygmeniu.

6. Pagal planuojamos teritorijos dydį ir sprendinių konkretizavimo lygį miškų tvarkymo schemos priskiriamos regiono lygmeniu.

7. Šiose Taisyklėse naudojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos miškų įstatyme (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2004, Nr. [21-617](#)) ir kituose teisės aktuose.

8. Miškų tvarkymo schemos rengiamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos miškų įstatymu (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2004, Nr. [21-617](#)), kitais teisės aktais, reglamentuojančiais miškų ūkio organizavimą, planavimą, miškų atkūrimą, apsaugą bei naudojimą, ir šių Taisyklių reikalavimais.

II. MIŠKŲ TVARKYMO SCHEMŲ TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

9. Miškų tvarkymo schemos tikslas yra regiono miškų ūkio ir infrastruktūros plėtros gamtosauginių, ekonominių ir socialinių aspektų darna ne trumpesniam kaip 20 metų strateginiam laikotarpiui.

10. Miškų tvarkymo schemos uždaviniai yra:

- 10.1. nustatyti miškų ūkio plėtros kryptis;
- 10.2. įvertinti miškų ploto didinimo galimybes;
- 10.3. įvertinti miško žemių pavertimo kitomis naudmenomis poreikius ir galimybes;
- 10.4. įvertinti esamą miškų priskyrimą miškų grupei, pateikti siūlymus jam tobulinti;
- 10.5. įvertinti esamą ūkinį ir administracinį miškų suskirstymą ir pateikti siūlymus jam tobulinti;
- 10.6. nustatyti miško ūkinių priemonių projektavimo ypatumus;
- 10.7. įvertinti miško išteklių kokybę charakterizuojančių rodiklių dinamiką.

III. MIŠKŲ TVARKYMO SCHEMŲ PARENGIAMIEJI DARBAI, PLANAVIMO ORGANIZATORIAI, RENGĖJAI IR FINANSAVIMAS

11. Miškų tvarkymo schemos planavimo organizatorius yra Aplinkos ministerija.

12. Rengti Miškų tvarkymo schemas turi teisę juridiniai asmenys ir įmonių, įsteigtų Europos

Sąjungos valstybėse narėse ir kitose Europos ekonominės erdvės susitarimą pasirašiusiose valstybėse, filialai Lietuvos Respublikoje, jeigu jų steigimo dokumentuose numatyta teritorijų planavimo veikla, o planavimo darbams vadovauja specialistas, atestuotas vadovaujantis Miškotvarkos projektų autorių atestavimo ir kvalifikacijos atestatų išdavimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 56 (Žin., 2002, Nr. [17-704](#)).

13. Miškų tvarkymo schemų planavimo procesą sudaro šie etapai:

13.1. parengiamasis – planavimo tikslų ir uždavinių nustatymas, planavimo programos patvirtinimas, viešas paskelbimas apie priimtą sprendimą dėl miškų tvarkymo schemų rengimo pradžios. Parengiamojo etapo metu atliekama atranka dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo;

13.2. dokumento rengimo – duomenų, teritorijų planavimo dokumentų, problemų analizė ir įvertinimas, koncepcijos parengimas (nustatomi planuojamų teritorijų funkciniai prioritetai ir teritorijos tvarkymo principai) bei sprendinių konkretizavimas;

13.3. dokumento sprendinių pasekmių vertinimas. Atliekamas strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (jeigu atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo metu priimamas sprendimas jį atlikti) ir sprendinių pasekmių poveikio vertinimas;

13.4. baigiamasis – konsultavimasis ar viešas svarstymas, ginčų nagrinėjimas, derinimas, tvirtinimas ir registravimas.

14. Prieš pradėdamas rengti miškų tvarkymo schemą, planavimo organizatorius, vadovaudamasis Teritorijų planavimo dokumentams rengti sąlygų parengimo ir išdavimo tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2004 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. D1-262 (Žin., 2004, Nr. [83-3028](#)), nustatyta tvarka raštu kreipiasi į apskrities viršininką ir savivaldybių, kurių teritorijoje vykdomas planavimas, administracijų direktorius dėl planavimo sąlygų gavimo. Jei planuojama teritorija patenka į Lietuvos Respublikos pasienio ruožo teritoriją, planavimo organizatorius dėl sąlygų išdavimo kreipiasi ir į Valstybės sienos apsaugos tarnybą prie Vidaus reikalų ministerijos. Planavimo sąlygos išduodamos arba motyvuotas atsakymas apie neišdavimo priežastis pateikiamas per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Jei planavimo sąlygos per nustatytą terminą nebuvo išduotos ir planavimo organizatoriui nepranešta apie neišdavimo priežastis, planavimo organizatorius turi teisę pradėti rengti miškų tvarkymo schemą. Apie tai jis per 5 darbo dienas raštu praneša institucijai, kuriai pavaldi yra planavimo sąlygas turėjusi išduoti institucija. Pranešimą gavusi institucija turi priimti sprendimą, kaip turės būti patikrinami be išduotų planavimo sąlygų parengto miškų tvarkymo schemos sprendiniai.

15. Planavimo organizatorius parenka miškų tvarkymo schemos rengėją vadovaudamasis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu (Žin., 2002, Nr. [118-5296](#)) ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

16. Planavimo organizatorius su plano rengėju sudaro sutartį miškų tvarkymo schemai parengti vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (Žin., 2000, Nr. [74-2262](#)) bei kitų Lietuvos Respublikos įstatymų nuostatomis. Sutartis su plano rengėju (-jais) gali būti sudaroma visam planavimo procesui arba atskiriems jo etapams (dalims) atlikti.

17. Planavimo organizatorius, sudarydamas sutartį su plano rengėju, jam pateikia:

17.1. planavimo sąlygas;

17.2. planavimo darbų programą (planavimo užduotį);

17.3. planuojamos teritorijos Lietuvos Respublikos georeferencinio pagrindo duomenis;

17.4. planuojamos teritorijos ankstesnės miškotvarkos duomenis elektroninėje formoje, valstybinės reikšmės miškų plotų ribas, miškų priskyrimo miškų grupėms ir pogrupiams duomenis, miško masyvų duomenis (masyvų, kvartalų ribos ir numeriai);

17.5. planuojamos teritorijos saugomų gamtos ir kultūros paveldo objektų sąrašus, NATURA 2000 vietovių bei jose esančių buveinių ribas, saugomų teritorijų bei jų funkcinių ir tvarkomųjų zonų ribas;

17.6. planuojamos teritorijos privačių miško valdų ribas, planuojamos teritorijos kartografinį pagrindą;

17.7. informaciją apie galiojančius strateginio planavimo dokumentus;

17.8. kitą papildomą informaciją.

18. Kiekvienu atveju pateikiamų dokumentų ir duomenų sąrašas priklauso nuo konkrečių planavimo tikslų, planuojamos teritorijos geografinės padėties bei ypatumų ir yra aptariamas su plano rengėju.

19. Miškų tvarkymo schemos rengimas prasideda planavimo organizatoriui viešai paskelbus apie priimtą sprendimą (įsakymą) dėl miškų tvarkymo schemos rengimo pradžios ir planavimo tikslų.

20. Miškų tvarkymo schemos rengėjas duomenis, reikalingus schemos rengimui, turi teisę gauti iš Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų bazės, valstybės įmonės Registrų centro tvarkomo Nekilnojamojo turto registro, Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų ir iš visų miškų valdytojų, kurių valdos patenka į rengiamos miškų tvarkymo schemos teritoriją.

21. Miškų tvarkymo schemų rengimą finansuoja planavimo organizatorius.

IV. MIŠKŲ TVARKYMO SCHEMŲ RENGIMAS, STRUKTŪRA (SUDĖTIS IR TURINYS), PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMAS IR SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMAS

22. Miškų tvarkymo schemos rengimo etapą sudaro trys stadijos, kurių metu atliekama esamos būklės analizė, nustatomi prioritetai bei tvarkymo principai ir parengiami sprendiniai. Užbaigus kiekvieną plano rengimo etapo stadiją, turi būti gautas planavimo organizatoriaus pritarimas. Pritarimui teikiama užbaigta plano rengimo etapo dokumentacija – sprendinių grafinė ir tekstinė (aiškinamasis raštas) dalys.

23. Planavimo organizatorius planavimo darbų programoje gali numatyti sujungti plano rengimo etapo stadijas.

24. Esamos būklės analizės stadijoje atliekamas planuojamos teritorijos miškų ūkio plėtros galimybių vertinimas remiantis šiais dokumentais:

24.1. bendraisiais savivaldybių teritorijų planais;

24.2. kadastro vietovių (žemės naudojimo) planais (M 1:50000);

24.3. miškų išdėstymo žemėtvarkos schemomis (M 1:50000);

24.4. žemės reformos žemėtvarkos projektais;

24.5. kraštovaizdžio tvarkymo planais;

24.6. savivaldybių teritorijų miškų išdėstymo schemomis;

24.7. saugomų teritorijų planavimo dokumentais, saugomų teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų, Raudonosios knygos augalų ir gyvūnų buveinių, kertinių miško buveinių inventorizavimo ir tyrimų medžiaga;

24.8. valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės planais;

24.9. miškų žemėlapiams pagal nuosavybės formas (valstybinės reikšmės miškai, privatūs ir kiti miškai);

24.10. miškų paskirstymo miškų grupėmis ir pogrupiais žemėlapiams (M 1:50000) ir planais (M 1:25000 arba M 1:20000);

24.11. ankstesnės miškotvarkos projektais;

24.12. gamtinio miškų rajonavimo schemomis (bendraja, miško našumo, miško provenencijų);

24.13. naujausio aerofotografavimo medžiaga (ortofotoplanais, aerofotonuotraukomis);

24.14. valstybinės miškų inventorizacijos medžiaga.

25. Konceptijos rengimo stadijoje nustatomi planuojamos teritorijos miškų ūkio plėtojimo prioritetai ir tvarkymo principai, esant reikalui, – strateginis pasekmių aplinkai vertinimas.

26. Sprendinių konkretizavimo stadijoje parengiami sprendiniai miškų ūkio plėtrai, teritorijų tvarkymo reglamentai. Miškų tvarkymo schemoje pateikiama:

26.1. Bendrieji miškų ūkio plėtros aspektai

Bendrieji miškų ūkio plėtros aspektai apibūdinami pagrindžiant miškų priskyrimą grupėms

ir pogrupiams, aprašant miško daugiatislio naudojimo kryptis, prioritetus, medienos perdirbimo pramonės plėtojimą, bioenergetinių išteklių panaudojimą, rekreacinių, medžioklės ir kitų paslaugų teikimą visuomenei, darbo vietų miškų ūkio sistemoje išsaugojimą ir naujų kūrimą, gamtos ir kultūros paveldo išsaugojimą, ekologinio stabilumo didinimo, ekologiškai sveikos gyvenamos aplinkos užtikrinimą.

26.2. Miškingumo plėtros prognozė

Miškingumo plėtra objekte apibūdinama įvertinant esamų miškų ir saugomų teritorijų išsidėstymą, gamtinio karkaso vystymo prioritetus, objekto infrastruktūrą, medienos perdirbimo pramonę, gyventojų užimtumą, nenaudojamų ir netinkamų žemdirbystei žemės ūkio naudmenų plotus, karjerus, durpynus, krūmynus, laisvą valstybinės žemės fondą ir kitus, galimus apželdinti plotus, esamus ir prognozuojamus per artimiausius 10 metų žėlinių plotus, miškingumo plėtros perspektyvas 20–30 metų laikotarpiui, miško veisimo eiliškumą, atsižvelgiant į miškams nustatytas funkcijas.

26.3. Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis prognozė

Analizuojami poreikiai ir galimybės paversti miško žemę kitomis naudmenomis, siekiant valdyti urbanizacijos plėtotę objekto miškuose, kuriuose galėtų būti formuojami namų valdų ir komercinės paskirties žemės sklypai.

26.4. Pasiūlymai miškų priskyrimo miškų grupėms bei valstybinės reikšmės miškų ribų tikslinimui

26.5. Miškų administravimo ir nuosavybės keitimo prognozė

Prognozė objektui rengiama siūlant miškų valdytojų ribų (plotai, kvartalai, sklypai) keitimus, pateikiant rekomendacijas dėl neracionalių ribų tarp valstybinių ir privačių ribų koregavimo, galimybių perduoti laisvos valstybinės žemės plotus į valstybinį miškų fondą.

26.6. Miško išteklių naudojimo ir atkūrimo prognozės

Pateikiama miško kirtimų prognozuojama apimtis objekte 30 metų laikotarpiui, atsižvelgiant į miškų ūkio plėtrą, miškų atkūrimo ir įveisimo būdų prioritetai, rekomendacijos dėl atkuriamų medžių rūšių, ažuolynų atkūrimo programos ir kitų direktyvinių dokumentų įgyvendinimo.

26.7. Miškotvarkos darbų gairės

Aprašomi objekte atlikti miškotvarkos darbai: paskutinės miškų inventorizacijos metai, plotai, parengti miškotvarkos projektai, esamos kartografinės ir projektinės medžiagos būklė, vykdyta projektų valstybinė priežiūra, atliktas projektų koregavimas. Pateikiami siūlymai dėl objekto miškų inventorizacijos darbų planavimo, naudotinių miškų inventorizacijos metodų, tikslumo reikalavimų, normatyvų koregavimo ar naujų rengimo, nemedinių miško išteklių inventorizavimo, tyrinėjimo darbų atlikimo, miškotvarkos projekto. Atkreipiamas dėmesys į vertingų gamtos ir kultūros paveldo objektų, Raudonosios knygos gyvūnų, augalų rūšių, bendrijų, kertinių buveinių inventorizavimo ir tyrimų medžiagos panaudojimą miškotvarkos darbų metu.

26.8. Miško išteklių kokybės gerinimas

Pateikiamos priemonės miško išteklių kokybei gerinti, jei pagal miško išteklių kokybę charakterizuojančius rodiklius jų būklė yra gerintina.

27. Miškų tvarkymo schemą sudaro sprendiniai (grafinė dalis – brėžiniai ir tekstinė dalis – aiškinamasis raštas) ir procedūrų dokumentai, parengti planavimo proceso metu.

28. Miškų tvarkymo schemas sprendinių grafinę dalį sudaro žemėlapis M 1:50000. Jo pagrindas yra Miškų informacinės sistemos duomenų bazių, kosminio vaizdo žemėlapis (M 1:50000) ir miško sklypų (M 1:10000) geografiniai bei taksaciniai duomenys. Žemėlapyje turi būti georeferenciniai duomenys apie magistralinius, krašto, vietinės reikšmės ir pagerintos dangos miško kelius, geležinkelius, vandenį (upės, ežerai, tvenkiniai), miestus, miestelius, kitus kadastro vietovių centrus, savivaldybių teritorijų ir kadastro vietovių ribas.

29. Žemėlapyje sutartiniais ženklais pažymima:

29.1. miško masyvai (kontūrai, kvartalinės linijos ir kvartalų numeriai), suskirstyti pagal miškų nuosavybę;

29.2. valstybinės reikšmės miško valdų ribos, valdytojų pavadinimai;

29.3. saugomų teritorijų ribos ir pavadinimai, funkcinį ir tvarkymo zonų ribos bei jų

pavadinimai, buferinių apsaugos zonų ribos;

29.4. vertingi gamtos ir kultūros paveldo objektai;

29.5. Raudonosios knygos gyvūnų, augalų ir grybų rūšių bei augalų bendrijų radavietės, Europos Bendrijos svarbos buveinių ar paukščių apsaugai svarbios teritorijos, kertinės miško buveinės;

29.6. miškų grupės ir pogrupiai (miško sklypo lygiu);

29.7. žemės ūkiui netinkamos žemės, menkavertės ir žemės ūkiui nenaudojamos žemės, jose suprojektuoti ir įteisinti sklypai miškui įveisti;

29.8. išžvalgyti (nenaudojami), naudojami, išnaudoti (nerekultivuoti) naudingųjų iškasenų telkiniai arba palikti renatūralizacijai karjerai ir durpynai;

29.9. teritorijos, kuriose būtų galima miško žemę paversti kitomis naudmenomis.

30. Aiškinamajame rašte išdėstomi Miškų tvarkymo schemos rengimo tikslai, uždaviniai, objekto charakteristika, apibūdinami schemos rengimui panaudoti teritorijų planavimo dokumentai, faktografinė, kartografinė, projektavimo ir tyrimų medžiaga, esamos būklės analizės rezultatai, pristatomi grafinėje dalyje parengti sprendiniai ir kiti reikalingi paaiškinimai.

31. Aiškinamajame rašte nurodoma:

31.1. Geografinė objekto charakteristika

Geografinė teritorijos charakteristikai pateikiami duomenys apie regiono gamtines, ekonomines ir socialines sąlygas, infrastruktūrą (keliai, miestai, gyvenvietės), gyventojus, žemės ūkio ir pramonės plėtros kryptis, medienos perdirbimo pramonę, žemės fondo sudėtį pagal tikslią žemės naudojimo paskirtį, teritorijų naudojimo prioritetus, valstybinio (savivaldybės, seniūnijos, kadastro vietovės) ir miškų ūkio (valstybinės reikšmės miškų valdytojai, privačių ir kitų miškų valdymo institucijos) administracinius vienetų. Apibūdinamos specifinės teritorijos ypatybės, ypač saugomų teritorijų. Saugomoms teritorijoms yra pateikiami pavadinimai, miškų plotai, esami planavimo dokumentai, vertingi gamtos ir kultūros paveldo objektai, kertinės buveinės (pagal tyrinėjimų, inventorizacijos medžiagą).

31.2. Objekto miškų charakteristika

Miškai apibūdinami pateikiant duomenis apie regiono miškų plotą ir miškingumą, jų kitimą per pastaruosius 20–30 metų, miškų ploto pasiskirstymą pagal nuosavybę, žemės naudmenas, miškų funkcinę paskirtį ir apie miškų sveikatingumą.

31.3. Miško išteklių naudojimo ir atkūrimo objekte charakteristika

Miško išteklių naudojimas ir atkūrimas apibūdinamas aprašant ir įvertinant patvirtintas metines miško kirtimų apimtis, patvirtintų kirtimo normų keitimus, priežastis, projektuotų miško atkūrimo darbų apimtis pagal atkūrimo būdus, esamą miško genetinių išteklių ir sėklinę bazę, pateikiant duomenis apie kitus miško išteklius.

32. Miškų tvarkymo schemos priedus sudaro: planavimo organizatoriaus sprendimas dėl miškų tvarkymo schemos rengimo, planavimo darbų programa, planavimo sąlygos, sprendinių pasekmių vertinimo ataskaita, konsultavimosi ar viešo svarstymo ataskaita, derinimo ar išvadų dokumentai, valstybinės teritorijų planavimo priežiūros institucijos patikrinimo aktas.

33. Miškų tvarkymo schemos pagalbinė kartografinė medžiaga, vertingų gamtos ir kultūros paveldo objektų, rekreacijos objektų, Raudonosios knygos gyvūnų, augalų rūšių bei augalų bendrijų sąrašai bei žiniaraščiai pateikiami atskirai.

34. Miškų tvarkymo schemų atranka dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo atliekama vadovaujantis Planų ir programų atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. D1-456 (Žin., 2004, Nr. [136-4971](#)).

35. Miškų tvarkymo schemų strateginis pasekmių aplinkai vertinimas atliekamas vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 (Žin., 2004, Nr. [130-4650](#)).

36. Miškų tvarkymo schemų sprendinių poveikis vertinamas vadovaujantis Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos

Respublikos Vyriausybės 2004 m. liepos 16 d. nutarimu Nr. 920 (Žin., 2004, Nr. [113-4228](#)), parengiama sprendinių poveikio vertinimo ataskaita.

37. Atliekant miškų tvarkymo schemų strateginį pasekmių aplinkai ir sprendinių poveikio vertinimą, poveikis vertinamas šiais aspektais:

- 37.1. poveikis planuojamai veiklos sričiai;
- 37.2. poveikis ekonominei aplinkai;
- 37.3. poveikis socialinei aplinkai;
- 37.4. poveikis gamtinei aplinkai.

V. MIŠKŲ TVARKYMO SCHEMŲ SVARSTYMAS, DERINIMAS IR TIKRINIMAS

38. Parengtos miškų tvarkymo schemos svarstomos vadovaujantis Visuomenės dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. 1079 (Žin., 1996, Nr. [90-2099](#); 2004, Nr. 112-4189). Miškų tvarkymo schemoms atliekamos konsultavimosi procedūros.

39. Miškų tvarkymo schemų sprendiniai turi neprieštarauti įstatymais ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais nustatytiems specialųjų žemės naudojimo sąlygų reikalavimams bei turi būti suderinti su atitinkamo lygmens galiojančiais bendrojo ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentais, įregistruotais Teritorijų planavimo dokumentų registre.

40. Viešai apsvarstytas ir patikslintas pagal pateiktas pastabas miškų tvarkymo schemas miškų tvarkymo schemos rengėjas pateikia derinti sąlygas išdavusioms institucijoms. Derinimo metu patikrinama, ar buvo laikomasi išduotų planavimo sąlygų reikalavimų. Miškų tvarkymo schemoms derinimo procedūra tai atliekančioje institucijoje turi būti baigta per 20 darbo dienų.

41. Jei išvada ar protokolas dėl pateiktos miškų tvarkymo schemos derinimo arba nederinimo per nustatytą terminą nebuvo išduotas ir planavimo organizatoriui nepranešta apie išvados ar protokolo neišdavimo priežastis, laikoma, kad schema yra suderinta, o planavimo organizatorius turi teisę parengtą schemą teikti tikrinti valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą atliekančiai institucijai. Apie tai jis per 5 darbo dienas raštu praneša derinimo išvadą ar protokolą turėjusiai pateikti institucijai.

42. Miškų tvarkymo schemos sprendiniai (grafinė ir tekstinė dalys) ir 32 punkte nurodyti procedūrų dokumentai teikiami valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą vykdančiai institucijai – Valstybinei aplinkos apsaugos inspekcijai – tikrinimui, pasibaigus Teritorijų planavimo įstatyme nustatytam teritorijų planavimo dokumento sprendinių apskundimo terminui.

43. Valstybinėje aplinkos apsaugos inspekcijoje per 20 darbo dienų patikrinama miškų tvarkymo schemų rengimo procedūrų atitiktis nustatytiems reikalavimams bei sprendinių atitiktis teisės aktų reikalavimams. Tikrinimas atliekamas vadovaujantis Teritorijų planavimo dokumentų tikrinimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. D1-200 (Žin., 2004, Nr. [78-2756](#)).

VI. MIŠKŲ TVARKYMO SCHEMŲ TVIRTINIMAS, REGISTRAVIMAS, KEITIMAS, GALIOJIMAS

44. Jei Valstybinės aplinkos apsaugos inspekcijos patikrinimo akte įrašoma teigiama išvada, miškų tvarkymo schemą miškotvarkos projekto rengėjas pateikia tvirtinti Aplinkos ministerijai.

45. Patvirtinus miškų tvarkymo schemas, jos rengėjas turi pateikti miškų tvarkymo schemos duomenis Valstybinei miškotvarkos tarnybai, tvarkančiai Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastrą. Pateikti duomenys turi atitikti Valstybinės miškotvarkos tarnybos jiems nustatytus reikalavimus.

46. Pateikus 45 punkte nurodytus duomenis Valstybinei miškotvarkos tarnybai, patvirtintos miškų tvarkymo schemos per 15 darbo dienų nuo patvirtinimo dienos pateikiamos registruoti Teritorijų planavimo dokumentų registre, o sprendiniai fiksuojami Teritorijų planavimo duomenų banke, vadovaujantis Teritorijų planavimo dokumentų registro nuostatų ir Teritorijų planavimo

duomenų banko nuostatų (Žin., 1996, Nr. [60-1417](#); 2004, Nr. [93-3415](#)) nustatyta tvarka.

47. Sprendimas dėl miškų tvarkymo schemos patvirtinimo paskelbiamas „Valstybės žiniuose“.

48. Miškų tvarkymo schema keičiama tik tais atvejais, kai keičiami planuojamų teritorijų miškų ūkio plėtros prioritetai, tvarkymo principai ir jo sprendiniai. Sprendimą dėl miškų tvarkymo schemos keitimo priima Aplinkos ministerija. Miškų tvarkymo schemos keitimai rengiami, svarstomi, derinami, tikrinami, tvirtinami ta pačia tvarka kaip ir pati schema pagal šiose taisyklėse nustatytus miškų tvarkymo schemos rengimo, derinimo ir tvirtinimo reikalavimus.

49. Miškų tvarkymo schemos galioja dešimt metų nuo jų patvirtinimo.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

50. Miškų tvarkymo schemos planavimo organizatorius arba jo įgaliotas asmuo dalyvauja miškų tvarkymo schemos rengimo procese ir procedūrose. Jis yra atsakingas už pasekmes, dėl jo kaltės atsiradusias planavimo proceso metu.

51. Miškų tvarkymo schemos planavimo organizatorius kartu su miškų tvarkymo schemos rengėju atsako už planavimo proceso ir procedūrų organizavimą, teisingą su tuo susijusių dokumentų įforminimą ir privalo laikytis šių taisyklių reikalavimų.

52. Miškų tvarkymo schemų planavimo priežiūros bendrąją tvarką nustato Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. 370 (Žin., 1997, Nr. [34-851](#); 2004, Nr. [109-4075](#)).

53. Žala, atsiradusi dėl šių Taisyklių nesilaikymo, atlyginama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (Žin., 2000, Nr. [74-2262](#)), įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

54. Ginčus, kylančius dėl miškų tvarkymo schemų planavimo procesų ir procedūrų pažeidimų, nagrinėja ir sprendžia miškų tvarkymo schemų valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą atliekanti institucija.

55. Ginčus dėl 54 punkte nurodytos institucijos sprendimų sprendžia teismas.

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ RENGIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklės reglamentuoja visų nuosavybės formų miškų vidinės miškotvarkos projektų rengimą, derinimą, tvirtinimą, registravimą ir jų parengimo kokybės kontrolę.

2. Vidinės miškotvarkos projektai – miškų ūkio veiklos planai rengiami visoms valstybinių miškų valdytojų bei privačioms miškų valdoms ar jų grupėms ir skiriami konkrečių tvarkymo priemonių sistemai jose nustatyti.

3. Pagrindinės sąvokos:

miškotvarkos projekto autorius – specialistas, atestuotas vadovaujantis Miškotvarkos projektų autorių atestavimo ir kvalifikacijos atestatų išdavimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 56 (Žin., 2002, Nr. [17-704](#));

miškotvarkos projekto rengėjas – miškotvarkos projekto autorius arba miškotvarkos projektus rengiantis juridinis asmuo, kurio darbuotojas arba savininkas yra miškotvarkos projekto autorius;

aiški ribinė linija – miško valdos ribas natūroje žyminti linija, kurioje 1–1,5 m atstumu nuo valdos ribos į šios miško valdos pusę iškirsti medžiai ir krūmai arba iškirstas pomiškis ir trakas bei su ribine linija besiribojantys medžiai pažymėti dažais ar žievės patašymu iš ribinės linijos pusės.

Kitos sąvokos šiame Tvarkos apraše suprantamos taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos miškų įstatyme (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)), Lietuvos miškotvarkos taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. 76 (Žin., 2003, Nr. [27-1102](#)), bei kituose teisės aktuose.

4. Miškotvarkos projekto rengėjas duomenis, reikalingus projekto rengimui, turi teisę gauti iš Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų bazės, valstybės įmonės Registrų centro tvarkomo Nekilnojamojo turto registro, Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų (projekto rengėjui paprašius, Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų rajonų agentūros per 5 darbo dienas pateikia duomenis apie gretimose valdose suprojektuotas ūkines priemones ir jų vykdymo būklę) ir iš visų miškų valdytojų, kuriems rengiami miškotvarkos projektai.

5. Vidinės miškotvarkos projektų rengimas finansuojamas valstybės, miškų valdytojų ir savininkų lėšomis. Vidinės miškotvarkos projektai privačioms miško valdoms ar jų grupėms rengiami, kai šių valdų nuosavybė įregistruota Nekilnojamojo turto registre, o miško valdos vietoje pažymėtos aiškiomis ribinėmis linijomis.

6. Vidinės miškotvarkos projektų sprendiniai apima miško ūkinės veiklos bei miško išteklių rodiklių analizę ir ūkinių priemonių miško ištekliams naudoti, atkurti, gerinti projektavimą.

7. Miškotvarkos projektų sprendiniai turi neprieštarauti įstatymais ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais nustatytiems specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų reikalavimams.

8. Valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektai galioja dešimt metų. Aplinkos ministerija gali valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektų galiojimo trukmę pratęsti iki penkerių metų. Vidinės miškotvarkos projektai mažesnėms nei 10 hektarų privačių miškų valdoms galioja dvidešimt metų, o privačių miškų valdoms, kurių plotas 10 hektarų ir didesnis, – dešimt metų. Kai privačių miškų miškotvarkos projektui nustatyta dešimties metų galiojimo trukmė, Valstybinė miškotvarkos tarnyba gali pratęsti jo galiojimą iki penkerių metų, jei yra suprojektuotų, bet neįvykdytų ūkinių priemonių.

9. Miškų valdytojams, kurių miško valda susideda iš kelių kadastrinių sklypų ir sudaro 500 ha ir daugiau miško, pagrindinių kirtimų norma nustatoma amžiaus klasių metodu, naudojant

OPTINA matematinį modelį, vadovaujantis Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika patvirtinta aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 686 (Žin., 2003, Nr. [4-160](#)).

10. Privačioms miško valdoms ar jų grupėms gali būti rengiami vidinės miškotvarkos projektai, skirti būtinų duomenų kompensacijai apskaičiuoti, vadovaujantis Kompensacijų privataus miško savininkams ir valdytojams, kurių valdose steigiama nauja saugoma teritorija, keičiamas esamos saugomos teritorijos statusas arba nustatyti veiklos apribojimai realiai sumažina gaunamą naudą arba uždraudžia anksčiau vykdytą veiklą, apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 3 d. nutarimu Nr. 1578 (Žin., 2004, Nr. [177-6554](#)). Jie derinami, tvirtinami ir registruojami šių taisyklių nustatyta tvarka.

II. VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ TURINYS

11. Valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektą sudaro:

11.1. Santrauka, turinys, įvadas;

11.2. Analitinė dalis:

11.2.1. projektinės situacijos analizė (objekto istorija; miškų tvarkymas; ekonominių ir socialinių poreikių prognozė);

11.2.2. objekto veiklos teritorijos charakteristika (fizinė-geografinė charakteristika; ekonominė ir socialinė aplinka; veiklos teritorijos keliai ir geležinkeliai; veiklos teritorijos administracinis ir kadastrinis suskirstymas; miškų pasiskirstymas pagal administracinius vienetus, funkcinę paskirtį ir nuosavybės formas);

11.2.3. objekto teritorijos charakteristika (struktūriniai padaliniai; teritorija pagal augavietes ir žemės naudmenas; žemė pagal funkcinę paskirtį; medynų dendrometrinė charakteristika; medynų kokybinė būklė; teritorijos specifinė charakteristika);

11.2.4. galiojusio miškotvarkos projekto įvykdymo analizė (vykdytos ūkinės priemonės ir jų rezultatai; miško auginimo ir naudojimo priemonių veiksmingumo analizė; ekonominiai miško ūkinės veiklos rezultatai; miškotvarkos projekto vykdymo įvertinimas);

11.3. Projektinė dalis:

11.3.1. projektavimo pagrindas ir užduotis;

11.3.2. objekto suskirstymas pagal tikslinę funkcinę paskirtį;

11.3.3. medienos ruoša (pagrindiniai kirtimai; medynų ugdymo kirtimai; medynų sanitariniai kirtimai; kiti kirtimai; medienos ruošos norma);

11.3.4. jaunuolynų ugdymas;

11.3.5. miško želdinimas;

11.3.6. miškovaisos bazės plėtra;

11.3.7. priešgaisrinė apsauga;

11.3.8. miško sanitarinė apsauga;

11.3.9. miško kelių tiesimas;

11.3.10. kitos ūkinės priemonės;

11.3.11. biologinės įvairovės apsauga;

11.3.12. rekreacinės ir socialinės miško funkcijos stiprinimas;

11.3.13. nemedieninis miško naudojimas;

11.4. Baigiamoji dalis:

11.4.1. projektinių sprendinių vertinimas (ekonominis vertinimas; ekologinis vertinimas; socialinis vertinimas);

11.4.2. projekto priežiūra ir tikslinimas (miškotvarkos projekto priežiūra; miškotvarkos projekto sprendinių keitimas);

11.5. Priedai;

11.6. Kartografinė medžiaga:

11.6.1. bazinis miškų žemėlapis M 1:10000;

11.6.2. medynų planas M 1:20000 arba M 1:25000;

11.6.3. miško kvartalų žemėlapis M 1:10000, dažytas vyraujančių medžių rūšimis ir

brandumo grupėmis;

11.6.4. miško kvartalų žemėlapis M 1:10000, dažytas pagal suprojektuotas ūkines priemones;

11.6.5. miškų administracinio suskirstymo žemėlapis M 1:50000;

11.6.6. priešgaisrinių priemonių planas.

12. Privačių miškų vidinės miškotvarkos projektą sudaro šios privalomos dalys:

12.1. Titulinis lapas;

12.2. Valdos žemės planas su jame pažymėtais medynais. Kai projektui rengti naudojami naujausios valstybinės miškų inventorizacijos duomenys, valdos žemės planas rengiamas pagal bazinį miškų žemėlapi M 1:10000. Kai projekto rengėjas atlieka naują miškų inventorizaciją, valdos žemės planas rengiamas ortofotoplanų pagrindu M 1:10000;

12.3. Valdos miškų charakteristika pagal miškų inventorizacijos duomenis (taksoraštis);

12.4. Miško kirtimų dalis (pagrindinių kirtimų norma, išdėstyta projekto galiojimo laikotarpiui ir pažymėta medynų plane; ugdytinių medynų sąrašas);

12.5. Miško atkūrimo dalis (želdintiniams sklypams suprojektuojami visi geriausiai augavietės sąlygas atitinkantys miško atkūrimo būdai, mišrinimo schemos ir tikslinės medžių rūšys);

12.6. Privalomi miško apsaugos ir aplinkosaugos reikalavimai.

13. Užsakovų pageidavimu valstybinių ir privačių miško valdų vidinės miškotvarkos projekto turinys gali būti praplėstas.

III. VALSTYBINIŲ MIŠKŲ VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ RENGIMAS, DERINIMAS IR TVIRTINIMAS

14. Valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektai rengiami vadovaujantis šiomis taisyklėmis, Lietuvos Respublikos miškų įstatymu (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)), miškų tvarkymo schemomis, miškų priskyrimo miškų grupėms planais ir sąrašais bei kitais miškotvarkos darbais, miškų atkūrimą, apsaugą ir naudojimą reglamentuojančiais teisės aktais.

15. Valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektai rengiami atlikus miškų inventorizaciją.

16. Valstybinių miškų valdytojui sudarius sutartį su miškotvarkos projekto rengėju, valstybinių miškų valdytojas organizuoja miškotvarkos pasitarimą miškotvarkos darbų ypatumų aptarimui, kuriame dalyvauja valstybinių miškų valdytojų ir miškotvarkos projektų rengėjų atstovai, miškotvarkos projektų autoriai, kviečiami kitų suinteresuotų organizacijų atstovai.

17. Atlikus miško išteklių rodiklių analizę, apskaičiuotos miško naudojimo apimtys svarstomos Miškotvarkos mokslinėje techninėje taryboje.

18. Parengus miškotvarkos projektą ir aprobavus jo sprendinius miško naudojimo apimčių klausimais Miškotvarkos mokslinėje techninėje taryboje, valstybinių miškų valdytojas organizuoja valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projekto viešą svarstymą. Valstybinių miškų valdytojas interneto tinklalapyje ir vietinėje spaudoje paskelbia apie parengtą valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektą ir galimybę su juo susipažinti (ne trumpiau kaip 10 darbo dienų), viešo svarstymo vietą ir laiką, nurodo valstybinių miškų valdytojo ir projekto rengėjo adresus ir telefonus, elektroninio pašto ir interneto tinklalapio adresus.

19. Rengiant Krašto apsaugos ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos ir kitų specialios paskirties valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektus, viešas svarstymas nevykdomas.

20. Apsvarstytas valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektas pateikiamas derinti Valstybinei aplinkos apsaugos inspekcijai. Derinant miškotvarkos projektus, tikrinamas suprojektuotų ūkinių priemonių teisingumas bei suderinamumas su ūkinėmis priemonėmis, suprojektuotomis kaimyninėse valdose, suprojektuotų ūkinių priemonių atitiktis ūkinių priemonių projektavimą ir vykdymą reglamentuojantiems teisės aktams, aplinkosauginiams reikalavimams, ūkinės veiklos apribojimams saugomose teritorijose.

21. Valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektas per 20 darbo dienų suderinamas arba

miškotvarkos projekto rengėjui raštu pranešamos priežastys, dėl kurių miškotvarkos projektas nederinamas ir kas turi būti taisoma. Kai valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektas rengiamas valdoms, esančioms valstybiniuose parkuose ar valstybinių rezervatų apsaugos zonose, gauti išvadas iš valstybinio parko ar valstybinio rezervato direkcijos dėl šio miškotvarkos projekto turi miškotvarkos projekto rengėjas. Išvadas valstybinio parko ar valstybinio rezervato direkcijos dėl valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projekto derinimo turi pateikti per 10 darbo dienų.

22. Suderintus valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektus miškotvarkos projekto rengėjas pateikia tvirtinti Aplinkos ministerijai. Valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektus tvirtina aplinkos ministras.

23. Patvirtinus valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektą, miškotvarkos projekto rengėjas turi pateikti duomenis apie šį projektą Valstybinei miškotvarkos tarnybai, tvarkančiai Kadastrą. Duomenys pateikiami CD diske, pateikiamų duomenų forma turi atitikti Valstybinės miškotvarkos tarnybos nustatytus reikalavimus. Valstybinė miškotvarkos tarnyba registruoja valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektus Kadastre.

24. Valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektus miško valdytojų užsakymu tikslina miškotvarkos projektų rengėjai vadovaudamiesi šių taisyklių 20 ir 21 punktais. Valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektų patikslinimai tvirtinami šių taisyklių 22 punkte nustatyta tvarka. Valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektų tikslinimas registruojamas 23 punkto nustatyta tvarka, prie registravimo numerio prirašant tikslinimą liudijančius indeksus.

IV. PRIVAČIŲ MIŠKŲ VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ RENGIMAS, DERINIMAS IR TVIRTINIMAS

25. Privačių miškų vidinės miškotvarkos projektai rengiami vadovaujantis šiomis taisyklėmis, Lietuvos Respublikos miškų įstatymu (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)), Privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 799 (Žin., 1997, Nr. [71-1808](#); 2004, Nr. 86-3117), miškų tvarkymo schemomis, miškų priskyrimo miškų grupėms planais ir sąrašais bei kitais miškotvarkos darbais, miškų atkūrimą, apsaugą ir naudojimą reglamentuojančiais teisės aktais.

26. Pagrindas privačių miškų vidinės miškotvarkos projektui rengti yra miško valdytojo, miško valdytojų grupės arba jų įgaliotų asmenų pagal notaro patvirtintą ar notaro patvirtinimui prilygintą įgaliojimą (toliau – Užsakovas) rašytinė sutartis su miškotvarkos projekto rengėju (išskyrus atvejus, kai miško valdytojas ir miškotvarkos projekto rengėjas yra tas pats asmuo). Kai miško valdytojas yra juridinis asmuo, jo duodamą įgaliojimą pasirašo juridinio asmens vadovas ir ant įgaliojimo dedamas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti.

27. Miškotvarkos projekto rengėjas supažindina Užsakovą su naujausios valstybinės miškų inventorizacijos duomenimis, galiojančiomis miškų tvarkymo schemomis, šiomis taisyklėmis, išklauso Užsakovo pageidavimus. Jei po valstybinės miškų inventorizacijos atlikimo nebuvo vykdomi pagrindiniai miško kirtimai ar miškai nebuvo sudarkyti stichinių veiksmų, šie duomenys gali būti naudojami vidinės miškotvarkos projekto rengimui. Kitais atvejais arba Užsakovo pageidavimu projekto autorius atlieka naują miškų inventorizaciją privačios miško valdos ribose.

28. Privačių miškų vidinės miškotvarkos projektus:

28.1. derina Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų rajonų agentūrų miškų pareigūnai;

28.2. tvirtina ir registruoja Kadastre Valstybinė miškotvarkos tarnyba.

29. Parengtą privačių miškų vidinės miškotvarkos projektą miškotvarkos projekto autorius su prašymu pateikia derinti Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento rajono agentūrai, į kurios veiklos teritoriją patenka projektuojama miško valda. Derinimui pateikiami trys miškotvarkos projekto egzemplioriai, Valstybinės miškotvarkos tarnybos nustatytos elektroninės formos miškotvarkos projekto duomenys skaitmeninių duomenų kaupiklyje (CD diske) ir pašto vokas, paruoštas vieno miškotvarkos projekto ir CD disko su duomenimis išsiuntimui į Valstybinę miškotvarkos tarnybą.

30. Derinimui pateikti privačių miškų vidinės miškotvarkos projektai per 1 darbo dieną registruojami miškotvarkos projektų registravimo žurnale, kurio formą tvirtina Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija. Privačių miškų vidinės miškotvarkos projektas per 10 darbo dienų suderinamas ir išsiunčiamas į Valstybinę miškotvarkos tarnybą arba projekto autoriui raštu išdėstomos priežastys, dėl kurių miškotvarkos projektas nederinamas ir kas turi būti taisoma. Kai privačių miškų vidinės miškotvarkos projektas rengiamas valdoms, esančioms valstybiniuose parkuose ar valstybinių rezervatų apsaugos zonose, Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų rajonų agentūros turi kreiptis ir gauti išvadą dėl šio miškotvarkos projekto iš valstybinio parko ar valstybinio rezervato direkcijos. Negavus išvadų iš valstybinio parko ar valstybinio rezervato direkcijos per 5 darbo dienas, privačių miškų vidinės miškotvarkos projektas derinamas be šių direkcijų išvadų.

31. Derinant miškotvarkos projektus tikrinami taksaciniai rodikliai (medyno rūšinė sudėtis, vyraujančios medžių rūšies amžius, medžių tūris, medynų skalsumas), palyginant juos su valstybinės miškų inventorizacijos medžiaga, suprojektuotų ūkinių priemonių teisingumas bei suderinamumas su ūkinėmis priemonėmis, suprojektuotomis kaimyninėse valdose, suprojektuotų ūkinių priemonių atitiktis ūkinių priemonių projektavimą ir vykdymą reglamentuojantiems teisės aktams, aplinkosauginiams reikalavimams, ūkinės veiklos apribojimams saugomose teritorijose ir, kilus neaiškumams, vietoje – taksacinių rodiklių nustatymo teisingumas. Nusprendus patikrinti taksacinių rodiklių nustatymo teisingumą vietoje, apie patikrinimą prieš dvi darbo dienas pranešama miškotvarkos projekto autoriui. Patikrinus taksacinių rodiklių nustatymo teisingumą vietoje, užpildomas nustatytos formos patikrinimo aktas.

32. Privačių miškų vidinės miškotvarkos projektų derinimo metu padaryti nedideli pataisymai, nekeičiantys suprojektuotų ūkinių priemonių, įforminami atskiru įrašu. Naujus duomenis, nurodant atliktų taisymų datą, įrašo ir pasirašo projektą derinantis asmuo. Pagal atliktus pataisymus miškotvarkos projekto rengėjas atnauja skaitmeniniame duomenų kaupiklyje pateiktus duomenis.

33. Suderinto privačių miškų vidinės miškotvarkos projekto 1 egzempliorių su Valstybinės miškotvarkos tarnybos nustatytos elektroninės formos privačių miškų vidinės miškotvarkos projekto duomenimis skaitmeniniame duomenų kaupiklyje (CD diskas popieriniame voke, priklijuotame prie projekto paskutinio lapo vidinės pusės) Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento rajono agentūra paštu išsiunčia Valstybinei miškotvarkos tarnybai tvirtinti ir registruoti Kadastre. Jei miškotvarkos projekto rengėjas pageidauja, jis gali pats pristatyti aukščiau nurodyta tvarka paruoštą privačių miškų vidinės miškotvarkos projektą Valstybinei miškotvarkos tarnybai.

34. Valstybinė miškotvarkos tarnyba per 5 darbo dienas patikrina gauto privačių miškų vidinės miškotvarkos projekto duomenų atitiktį Sklypinės miškų inventorizacijos pirminių dokumentų pildymo instrukcijos, Individualių miškotvarkos projektų registravimo tvarkos reikalavimams, suprojektuotų ūkinių priemonių atitiktį ūkinių priemonių projektavimą ir vykdymą reglamentuojantiems teisės aktams ir, nenustačius neatitikimų, privačių miškų vidinės miškotvarkos projektą patvirtina ir registruoja Kadastre. Priimtas sprendimas ir registravimo numeris paskelbiami Valstybinės miškotvarkos tarnybos internetiniame puslapyje.

35. Valstybinė miškotvarkos tarnyba priėmusi sprendimą netvirtinti ir neregistruoti privačių miškų vidinės miškotvarkos projekto, per 2 darbo dienas motyvuotu raštu apie tai informuoja miškotvarkos projekto rengėją ir atitinkamą Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento rajono agentūrą. Priimtas sprendimas paskelbiamas Valstybinės miškotvarkos tarnybos internetiniame puslapyje.

36. Gavusi informaciją apie priimtą sprendimą patvirtinti privačių miškų vidinės miškotvarkos projektą, atitinkama Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento rajono agentūra per 2 darbo dienas užrašo patvirtinimo datą bei registravimo numerį (likusiuose 2 projekto egzemplioriuose) ir sudaro sąlygas miškotvarkos projekto autoriui atsiimti sudertą, patvirtintą ir užregistruotą projektą. Jei po informacijos gavimo apie patvirtintą miškotvarkos projektą miškotvarkos projekto rengėjas per 10 darbo dienų pasirašytinai neatsiima patvirtinto

miškotvarkos projekto, sprendimas apie miškotvarkos projekto patvirtinimą išsiunčiamas projekto rengėjui paštu. Jei priimamas sprendimas netvirtinti privačių miškų vidinės miškotvarkos projekto, miškotvarkos projekto autorius atsiima privačių miškų vidinės miškotvarkos projektą iš Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento rajono agentūros.

37. Suderintą, patvirtintą ir užregistruotą privačių miškų vidinės miškotvarkos projektą Užsakovui pateikia miškotvarkos projekto rengėjas.

38. Bet koks suderintų ir įregistruotų privačių miškų vidinės miškotvarkos projektų tikslinimas turi būti derinamas, tvirtinamas ir registruojamas 29–35 punktuose nustatyta tvarka, prie registravimo numerio prirašant tikslinimą liudijančius indeksus.

39. Kai privačių miškų vidinės miškotvarkos projektui nustatyta dešimties metų galiojimo trukmė ir jo galiojimas pasibaigęs ne anksčiau kaip prieš vienerius metus, šį miškotvarkos projektą su prašymu suderinti ir pratęsti Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento rajono agentūrai, į kurios veiklos teritoriją patenka projektuojama miško valda, pateikia valdos savininkas ar jo įgaliotas asmuo (pateikia notaro patvirtintą ar notaro patvirtinimui prilygintą įgaliojimą). Kartu pateikiamos šio miškotvarkos projekto titulinio lapo ir įvykdytų ūkinių priemonių žiniaraščio žymėjimo kopijos (informacija apie įvykdytas priemones) ir pašto vokas, paruoštas išsiuntimui į Valstybinę miškotvarkos tarnybą.

40. Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento rajono agentūra per 10 darbo dienų patikrina informaciją apie įvykdytas priemones, suprojektuotų, bet neįvykdytų ūkinių priemonių atitiktį galiojantiems teisės aktams, reglamentuojantiems ūkinių priemonių projektavimą ir vykdymą, ir, nenustačius neatitikimų, suderintą dokumentaciją paštu išsiunčia Valstybinei miškotvarkos tarnybai pažymėti Kadastre bei privačių miškų vidinės miškotvarkos projektui pratęsti. Valstybinė miškotvarkos tarnyba, gavusi informaciją apie įvykdytas priemones, per 10 darbo dienų pažymi Kadastre duomenis apie įvykdytus pagrindinius miško kirtimus, miško želdinimą ir skelbia informaciją internete apie jų pažymėjimą Kadastre bei projekto pratęsimą, prie registravimo numerio nurodydama pratęsimą liudijančius indeksus. Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento rajono agentūrai priėmus sprendimą nederinti vidinės miškotvarkos projekto, apie šį sprendimą valdos savininkas (įgaliotas asmuo) informuojamas raštu. Šiuo atveju privačių miškų vidinės miškotvarkos projektas pratęsti į Valstybinę miškotvarkos tarnybą nesiunčiamas.

41. Gavusi informaciją apie privačių miškų vidinės miškotvarkos projekto duomenų pažymėjimą Kadastre ir projekto pratęsimą, Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento rajono agentūra per 2 darbo dienas privačių miškų vidinės miškotvarkos projekte užrašo pratęsimo datą, galiojimo trukmę ir sudaromos sąlygos atsiimti pratęstą projektą jį pristačiusiam asmeniui.

V. VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ KOKYBĖS KONTROLĖ

42. Vidinės miškotvarkos projektų kokybė tikrinama vadovaujantis aplinkos ministro patvirtinta metodika.

43. Valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektų kokybę tikrina Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų Miškų kontrolės skyrių ir Valstybinės aplinkos apsaugos inspekcijos Miškų kontrolės skyriaus pareigūnai.

44. Privačių miškų vidinės miškotvarkos projektų kokybę tikrina:

44.1. pateiktų derinti – Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų rajonų agentūrų pareigūnai, derinantys vidinės miškotvarkos projektus;

44.2. patvirtintų ir užregistruotų – Valstybinės aplinkos apsaugos inspekcijos Miškų kontrolės skyriaus pareigūnai ir Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų Miškų kontrolės skyrių pareigūnai.

45. Jei kontrolės metu patvirtinti ir užregistruoti vidinės miškotvarkos projektai įvertinami blogai, pastaruosius pripažinti negaliojančiais gali juos tvirtinanti institucija, gavusi ir įvertinusi Valstybinės aplinkos apsaugos inspekcijos ar Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos

departamentų atitinkamas išvadas.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

46. Naujas vidinės miškotvarkos projektas tai pačiai miško valdai rengiamas tik po to, kai pasibaigia anksčiau galiojusio projekto terminas.

47. Galiojantys vidinės miškotvarkos projektai gali būti tikslinami tik tada, kai:

47.1. pasikeitė ūkinių priemonių vykdymą ir projektavimą reglamentuojantys teisės aktai;

47.2. dėl stichinės nelaimės paveikto miško būtina tikslinti suprojektuotas ūkines priemones;

47.3. nustatyta tvarka pakeistas miško valdos plotas arba ribų konfigūracija, valda suskaldyta į mažesnes arba sujungta su gretima;

47.4. jei tikrinant vidinės miškotvarkos projekto parengimo kokybę buvo nustatyti dideli inventorizacijos netikslumai ir po to atliktas miško inventorizacijos duomenų patikslinimas.

48. Jei valdos miškų charakteristika pakito dėl juose vykdytos ūkinės veiklos, vidinės miškotvarkos projekte tikslinti galima tik aplinkosauginės ir miško atkūrimo priemonės.

49. Už vidinės miškotvarkos projektavimo darbų kokybę atsakingas miškotvarkos projekto autorius.

50. Vidinės miškotvarkos projekto autorius atsakingas už jo atliktos naujos inventorizacijos duomenų kokybę privačių miškų vidinės miškotvarkos projektuose.

51. Miškotvarkos projektus suderinę ir patvirtinę asmenys atsakingi už atitinkamai derinimo arba tvirtinimo metu tikrinamų miškotvarkos projekto sprendinių ir/arba procedūrų atitiktį teisės aktų reikalavimams.

52. Žala, atsiradusi dėl neteisėtais veiksmais įgyvendinamų miškotvarkos projektų, atlyginama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (Žin., 2000, Nr. [74-2262](#)), įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

53. Ginčus, kylančius miškotvarkos projektų rengimo, derinimo ir tvirtinimo metu dėl procedūrų pažeidimų, nustatytų šiuo tvarkos aprašu, nagrinėja ir sprendžia Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija – Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija ir teismas.
